

Національний університет фізичного виховання і спорту України

КАФЕДРА ФІЗИЧНОЇ ТЕРАПІЇ ТА ЕРГОТЕРАПІЇ

"Природні фактори у фізичній терапії та ерготерапії"

Структура дисципліни

1. **Курортологія** – загальні питання та організація відновного лікування
2. **Кліматотерапія** - методики використання аеротерапії, геліотерапії, таласотерапії
3. **Бальнеотерапія** – методики зовнішнього використання мінеральних вод
4. Методики використання **питних мінеральних вод**
5. **Пелоїдотерапія** – методики використання лікувальних грязей
6. **Спелеотерапія** – лікувальне використання клімату печер
7. **Нетрадиційні методи курортного лікування** – енотерапія (винолікування), пантотерапія, апітерапія, стоунтерапія, глинолікування та інші.

Медична кліматологія вивчає:

- фізичну і хімічну природу різних природних подразників;
- характер і механізми порушуваних цими подразниками фізіологічних реакцій;
- патологічні зрушення в організмі людини в звичному для нього кліматі і в незвичних кліматичних умовах;
- важливими для кліматології є проблеми географічного поширення хвороб і вплив географічних чинників на розвиток хвороб людини;

Відповідно до природних ландшафтно-кліматичних зон всі курорти поділяються на наступні типи:

- **рівнинні приморські курорти** переважно середземноморського клімату, степового клімату, клімату напівпустелі, клімату лісів, вологих субтропиків, лісового клімату помірних широт;
- **рівнинні континентальні курорти** тайгові курорти, лісові помірного поясу, лісові мусонного клімату помірних широт, субтропічні ліси, степові і лісостепові, напівпустелі;
- **гірські курорти** - передгір'я, низькогірські курорти, середньогірські нижнього поясу, середньогірські верхнього поясу, високогірські;
- **інші ландшафтно-кліматичні зони;**

«Ландшафтоterapia»

Ландшафтоterapia

важливий елемент курортології,
естетотерapiї і профілактики
психосоматичних захворювань.

Особливості рельєфу місцевості,
рослинності, своєрідні і барвисті
пейзажі, тваринний світ, наявність
водойм, надають

сильний життєстверджуючий

вплив

та врівноважують психіку!

«Бальнеотерапія»

Бальнеотерапія (от лат. balneum — баня, купання і терапія), зовнішнє лікування мінеральними водами.

Мінеральні води впливають на організм *температурою, хімічним складом, гідростатичним тиском.*

Розрізняють 7 бальнеологічних груп мінеральних вод, які розподілені на підгрупи по газовому складу, класи - по аніонному і катіонному складу та по загальній мінералізації.

Мінеральні води - це підземні води, що характеризуються підвищеним вмістом біологічно активних мінеральних компонентів та мають специфічні фізико-хімічні якості (хімічний склад, температуру, радіоактивність і інші), завдяки яким вони справляють на організм людини лікувальний вплив.

Мінеральні води **у фізичній терапії та ерго-терапії** використовують в якості зовнішнього або внутрішнього лікувального засобу.

Зовнішнє використання мінеральних вод

Водолікування з використанням душів

Водолікування дітей

Природні мінеральні води

«Пелоїдотерапія»

Лікувальні грязі використовуються, в основному, тільки для зовнішнього застосування, мають єдині медичні показання і застосовуються в лікувальних процедурах, об'єднаних в різновид терапії, іменовану грязелікуванням.

Види грязьових процедур:

грязьові ванни, грязьові укутування, грязьові аплікації, грязьові тампони (ректальні і вагінальні).

Для грязелікування кінцівок застосовуються місцеві грязьові аплікації типу «Рукавички» і «Шкарпетки».

Грязьові ванни

Місцеві грязьові процедури

Процедури лікування глиною

Спелеотерапія

(**speleon** - печера, **therapia** — лікування)

- метод лікування тривалим перебуванням в умовах мікроклімату карстових і інших печерах, соляних виробках, гротах, шахтах і т.і.

Галотерапія

немедикаментозний метод лікування, заснований на використанні штучного мікроклімату, який близький за параметрами до умов підземних соляних спелеолікувальних закладів.

Спелеосанаторій «Соляна симфонія» (Донецька область)

«Енотерапія» - лікування вином

Завдяки хімічному складу і потужним природним антиоксидантним властивостям, вино використовується для зменшення руйнівної дії "вільних радикалів", виведення токсинів з організму, сповільнює процес старіння, підвищує імунітет, нормалізує функцію серця, судин і нервової системи

"Вино несет и яд, и мед,
И рабство, и свободу,
Цены вино не знает тот,
Кто пьет его, как воду"

Омар Хайям

Пантотерапія

Панти це молоді оленячі роги, які щорічно скидаються оленями. Їх традиційно використовують в східній медицині як омолоджуючий організм препарат.

Панти це **наповнена кров'ю кісткова губка.**

Їх використовують в народній медицині країн Південно-Східної Азії більше 2000 років.

Препарати на основі продуктів пантового оленеводства є найбільш ефективними і безпечними адаптогенами.

Методи використання пантів

Максимальна ефективність лікування пантовим концентратом, досягається в панто-паровій лазні.

Процедури проводять в спеціальних кедрових бочках, в які надходить панто-паровий концентрат під певним тиском і температурою. Завдяки цілющим властивостям і унікальній будові кедрової бочки досягається максимальний ефект від використання концентрату з пантів марала.

«Стоунтерапія»

Стоунтерапія - найдавніший **ефективний енергетичний масаж** прийшов із Стародавнього Сходу. Дуже швидко набув популярності в нашій країні. Нагріті до певної температури камені кладуть на контрольні точки тіла людини, з яких відбувається сприятливий вплив на організм.

Дякую за увагу!

